

PRÍLOHY

Výpovede bývalých žien útechy

Madam X:

Niekedy v januári 1942 Japonci obsadili Kuala Lumpur – ale to nám pripadalo vzdialené. Boli sme v bezpečí v našej malej dedine. Japonci nás neobťažovali. No jedného dňa vo februári 1942 prišli do našej dediny dve nákladné autá plné japonských vojakov. Pamätám si, že to bol február, pretože moja mama mala narodeniny. Ako Japonci našli našu dedinu? Dovedol ich sem tridsaťročný zradca. Ako mohol niečo také urobiť, doviest' do dediny japonských vojakov?

Ja som práve varila, a tak som nemohla ujsť. Ozbrojení vojaci sa rýchlo rozmiestnili po celej dedine a znemožnili nám tak únik. Traja vojaci s puškami prišli do nášho domu, kým ostatní prečesávali dedinu. Vtrhli dnu a schmatli ma. Moji rodičia sa ma snažili zachrániť, ale môjho otca kopli do hlavy. Krv bola všade. Bojovala som, ako sa dalo, ale aj mňa kopli do hlavy. Ešte stále mám jazvu. Vidíte? Potom mi roztrhli spodnú bielizeň a jeden z vojakov si rozopol nohavice. Zatiaľ čo ma ostatní držali, strčil do mňa svoju vec. Nemala som ani tušenia, o čo sa snaží. Ešte som nevedela nič o živote. Mala som len pätnásť a ešte som ani len nemala prvú menštruáciu.

Bolo to skrušujúce. Krvácala som. Spravili mi to na kuchynskej dlážke rovno pred mojimi rodičmi a bratom. Traja vojaci sa na mne vystriedali a potom ma vzali von a naložili ma do nákladiaku spolu s niekoľkými ďalšími dievčatami z dediny. Môjho brata naložili do druhého auta a odviezli ho. Odvtedy sme sa už nikdy nevideli. Keď ma nakladali do auta, moji rodičia vybehli a chceli ma zachrániť. Môjmu otcovi krvácala rana. V nasledujúcich troch rokoch ma neprestajne prenasledoval ten posledný pohľad na rodičov, najmä na otcovu krv na zemi.

Potom ma vzali do veľkého dvojposchodového bungalovu v Jalan Ampangu. Šesť tam žijúcich japonských dôstojníkov ma znásilnilo zas. Plakala som za rodičmi a krvácala som z hlavy i tam dole. No dôstojníci mi to len opäť

spravili. Nemohla som spať ani jesť a celý čas som myslela na svojich rodičov a brata. Po nejakom čase v bungalove ma vzali do Veľkej východnej tanečnej haly, ktorá bola, myslím, tiež v Jalan Ampangu. Tanečné hostesky sa všetky stali ženami útechy. Všetky vedeli plynulo po anglicky. V tančiarni sa mi stalo presne to isté ako v bungalove. No a po mesiaci ma vzali do hotela Tai Sun oproti väznici Pudu v Jalan Pudu.

Tam som mala veľkú izbu s manželskou posteľou. Dostávala som dve jednoduché jedlá za deň a upratovačka menila posteľné prádlo každý deň. Bola som nútená mať sex s desiatimi až dvadsiatimi mužmi za deň. V dôsledku toho som bola v bolestiach. Neprestajne. Sex bol neznesiteľný. Neviete si ani predstaviť, aké to bolo bolestivé. Ani sa to nedá predstaviť. Ale ja som musela byť nežná a každého vojaka som musela dobre obslúžiť. Ak som tak neurobila, zbili ma. Niektorí muži boli opití a zbili ma tak či tak. Jeden opitý chlap zostal vo mne celú pridelenú hodinu. Bolo to neznesiteľné, ale musela som to vydržať.

(citované v Hicks, 1994, str. 12-13)

Mama-san nám tiež brala polovicu peňazí, ktoré sme si zarobili. Dôstojníci nám platili najviac. Mali tri hviezdy a prichádzali v noci a platili nám štyri doláre, polovicu pre mama-san. Spočiatku nám platili peniazmi belochov, no potom sme čoraz viac dostávali japonské peniaze, ktoré sa na konci vojny stali bezcennými. Niektoré dievčatá si našetrili vyše dve tisíc jenov, no o všetko prišli. Našťastie ja som mala aj nejaké doláre. Najprv sme dostali žetóny alebo lístky, ktoré sme potom na konci mesiaca zamenili na peniaze. Nikdy som nedostala sprepitné, ale aspoň som bola v hoteli Tai Sun platená. Na prvých dvoch miestach mi nedávali vôbec nič. Obyčajní vojaci mohli ostať len hodinu a museli zaplatiť dva doláre alebo dva jeny. Niektorí mi dali šperky, ktoré ukradli pri drancovaní domov. Nanešťastie som po vojne musela všetky šperky predať, aby som mala z čoho žiť, lebo väčšina mojich úspor stratila hodnotu.

(citované v Hicks, 1994, str. 92-93)

Našťastie som nikdy nedostala pohlavnú chorobu. Jedno z dievčat ju dostalo a počula som, že ju odviekli a dobili na smrť. My ostatné sme boli viacmenej zdravé. Keďže sme mali hektický sexuálny život, ani nechápem, ako sme ostali zdravé. Možno za to vďačíme faktu, že sme boli skupinka mladých dedinských dievčat.

(citované v Hicks, 1994, str. 96)

Jeden deň som zazrela Európanov vpochodovať do mesta. Boli sme vypustené zo staníc útechy a povedalo sa nám, aby sme utiekli. Nik z japonských alebo čínskych zradcov nás tam nechcel, keby sa Európania vrátili. Báli sa, že na nich ukážeme prstom. No dievčatá z našej stanice chytili našu mama-san a jej manžela a oboch ich utopili. Ja som sa vrátila do Serdangu a našla som svojich rodičov.

(citované v Hicks, 1994, str. 158)

Možno si myslíte, že nenávidím Japoncov, ale nie je to tak. Ja len nenávidím všetkých mužov a nenávidím sex. Je to strašné, ale ja dokonca neznášam pohľad na svojho zaťa, ktorý v tomto dome býva. Keď som sa vydala, môj muž sa dožadoval sexu a ja som sa stále vyhovárala, aby som ho odradila. Samozrejme, že som niekedy musela na sex pristúpiť, ale nikdy som nedokázala otehotnieť. Adoptovali sme si dve deti. Keďže som nenávidela sex, môj manžel si našiel druhú manželku, s ktorou mal tri deti. Nikdy som sa mu neodvážila povedať o mojich zážitkoch. Keď som spala s manželom, často som mávala nočné mory a on sa ma vždy pýtal: „Čo sa deje? Čo ti je?“ Nikdy som mu nemohla odhaliť príčinu mojich zlých snov... Skoro päťdesiat rokov som žila s týmto strašným tajomstvom. Aj keď, čo sa mi stalo, nebola moja vina, bojím sa, čo povedia ľudia. Je hrozné nemať nikoho, komu sa zdôveriť. Ani len môjmu mužovi a deťom. Niekedy mám hlbokú depresiu. Nik nevie prečo.

(citované v Hicks, 1994, str. 166)

Mun Ok Ju:

Mun Ok Ju pochádzala z Taegu v juhovýchodnej Kórei. Narodila sa v roku 1924 ako jedno zo štyroch detí príležitostných robotníkov. Do školy chodila len tri roky a od desiatich pracovala, najprv ako slúžka a potom v malej dielni na topánky. V roku 1942 mala osemnásť a kvôli vojne bolo zložité nájsť si prácu. Vtedy ju oslovil jeden miestny muž s kórejským menom Song a japonským menom Macumoto. Ponúkol jej „dobrú prácu v reštaurácii v i keď vzdialenej ale teplej krajine“. Mal na sebe elegantný oblek západného strihu, kravatu a kožené topánky, podľa ktorých budil dojem akéhosi profesionálneho agenta japonského režimu. Kórejci boli vtedy pod tlakom, aby prevzali japonské mená a spôsoby, a tak Ok Ju prijala meno Fumihara Jošiko. Zlákal ju dobrý plat, z ktorého by mohla posielat' peniaze domov svojej chudobnej rodine, čo bola dôležitá myšlienka v spoločnosti, ktorá si vysoko cenila konfuciánske hodnoty.

Spolu so skupinou sedemnástich dievčat vo veku od pätnásť do dvadsať jeden bola Ok Ju odvezená do blízkeho kórejského prístavu v Pusane, odkiaľ bola dopravená do Rangúnu v Barme. Na palube lode bolo vyše dvesto dievčat, ktoré mali na starosti desiaty muži Macumotovho typu. Väčšina si myslela, že budú pracovať v reštaurácii, jedálni alebo na podobnom mieste. Na lodi boli aj nejakí vojaci, no Kórejky ich videli, len keď bola loď napadnutá zo vzduchu a museli ju brániť.

V Rangúne začali ženy tušiť, že sa z nich majú stať ženy útechy. Niekoľko Kórejcov z japonskej armády im povedalo, že „urobili veľkú chybu“. Jedno dievča sa nedokázalo vyrovnat' so šokom a utopilo sa. Ostatné boli odvedené v skupinách od pätnásť do dvadsať. Ok Juina skupina bola poslaná do stanice útechy v Mandalay. Ok Ju musela obslúžiť viac ako tridsať mužov za deň v malej chatrči prerozdelenej zavesenými rohožami, ktoré ani nedosahovali po strop.

Jej „stanica útechy“ sa volala Hostinec Taegu a nachádzala sa ďalej od kasární bez prísneho dohľadu, ako to bolo na niektorých miestach. No ženy nesmeli opustiť svoje izby bez povolenia, udeľovaného divíznym veliteľstvom, aké dostávali i vojaci. Povolenia sa udeľovali raz za mesiac pre skupiny piatich

alebo šiestich, v jej prípade označené ako „Fumihara Jošiko v sprievode...“, pričom čas sa vyznačil a striktne kontroloval.

V čase, keď bol plat radového vojaka približne pätnásť jenov na mesiac, bol poplatok za návštevu 1 a pol jenu pre vojakov, 2 jeny pre poddôstojníkov, 2 a pol pre nižších dôstojníkov a 3 jeny pre vyšších dôstojníkov. Na recepcii dostali návštevníci po zaplatení lístok, ktorý potom odovzdali žene útechy.

Zozbierané lístky sa denne odovzdávali Macumotovi. Raz za mesiac zaplatil ženám polovicu z ich hodnoty. No z tejto sumy si museli kúpiť jedlo na doplnenie základného prídely, odev, tabak a občas alkohol „pre prípad potreby úľavy“. Ok Ju ušetrila 15000 jenov zo sprejitného. Peniaze uložila na poľnej pošte, čo jej umožnil jej polovojenský status.

Raz do týždňa sa ženám dezinfikovali izby a armádny lekár ženy prehliadal kvôli pohlavným chorobám v rámci zdravotných opatrení. Ak boli ženy nakazené, neposlali ich do nemocnice, ako tomu bolo tak v niektorých oblastiach, ale bolo im povolené oddychovať na izbách v priebehu liečby. Na ich dvere sa umiestnil oznam: „Nevstupovať tento týždeň.“ Oproti postupu niektorých oblastí, tu ženy museli obsluhovať i počas menštruácie s použitím savej bavlny a častých výplachov. Pri jednej príležitosti Ok Ju skúsila počas menštruácie odmietnuť jedného opitého poddôstojníka, ktorý ju obvinil z klamstva a ohrozoval ju mečom. So vzdorom vlastným Kórejcom sa ho pokúsila odzbrojiť a v boji ho smrteľne poranila jeho vlastnou hroziou zbraňou. Bola postavená pred vojenský súd, no prepustili ju, keďže sa len bránila. Samotní Japonci niektorí poznamenali: „Bol to odporový opilec, ktorý stále zneužíval dievčatá útechy. Dostal, čo si zaslúžil!“

Po šiestich mesiacoch v Mandalay bola Ok Juina skupina prevezená na malých lodiach do pobrežného mesta Akyab neďaleko indického frontu. O pár dní dorazila aj ich jednotka. Zostali tam asi rok, počas ktorého Macumoto odišiel a armáda prevzala prevádzku štyroch staníc útechy. V dvoch z nich boli Japonky, pričom jedna bola rezervovaná pre dôstojníkov. V tom čase Ok Ju utrpela zranenie nohy z bombového šrapnelu, čo malo dlhodobé následky. Ďalšie zranenia utrpela v Prome a Rangúne. Vtedy vraj poskytovala doplnkové

formy zábavy, keďže si pamätala japonské a barmské piesne, ktoré boli vtedy populárne. Napokon bola jej skupina presunutá do Ayutthaye v Thajsku, kde dostali mesačné zaškolenie pre asistentky zdravotných sestier a naučili sa narábať s injekciami a obvázmi, merať pulz a teplotu a starať sa o pacientov s maláriou. Mali len provizórne uniformy, ale mali aspoň insígnie Červeného kríža na čiapkach. Ok Ju pracovala v poľnej nemocnici v Ayutthayi posledných pár mesiacov pred koncom vojny bez akýchkoľvek informácií o vojenskej situácii. Nakoniec doniesol správu o porážke Japonska jeden plačúci poddôstojník a dodal, že Kórejci sa stanú nezávislými.

Z Thajska mala Ok Ju možnosť poslať domov peniaze, a tak odoslala 5000 jenov. Zvyšok si nechala na japonskom účte. Do Japonska sa ale nedostala, pretože sa repatriačná loď Červeného kríža plavila priamo do Inchonu. Zo skupiny sedemnástich dievčat z Taegu prežilo dvanásť. Ostatné buď spáchali samovraždu, podľahli chorobe, alebo umreli pri stroskotaní lode.

(citované v Hicks, 1994, str. 13-15)

V roku 1991 zatiaľčo pomáhala pripraviť súdne procesy žien útechy proti japonskej vláde, skontrolovala si svoj depozit pre prípad, že by jej to mohlo v procese nejako pomôcť. Záznamy sa zachovali v Kumamote na Kjúšú. Podľa nich uložila pod menom Fumihara Ok Ju celkovo 26145 jenov od júna 1943 do septembra 1945. S úrokom suma vzrástla na 50108 jenov v marci 1965, kedy bol účet uzatvorený na základe Japonsko-Juhokórejskej zmluvy o pohľadávkach a ekonomickej pomoci. Podľa nej Južná Kórea súhlasila s tým, že všetky pohľadávky jej občanov voči Japonsku boli vyrovnané, keď Japonsko poskytlo Južnej Kórei päťsto miliónov dolárov v grantoch a pôžičkách s nízkym úrokom.

(citované v Hicks, 1994, str. 92)

Yo Bok Sil:

V roku 1938, keď mala Yo Bok Sil sedemnášť, bola odvečená z domova japonskými úradníkmi a naložená na nákladiak. Jej chorý otec sa pokúsil zabrániť jej únosu, no zbili ho. Ostatné dievčatá ušli z dediny, no po ceste bolo

z iných oblastí nazhromaždených asi štyridsať iných. Spolu s ďalšími siedmimi, ktoré chytili policajti v meste Naju v južnej provincii Cholla, boli naložené na nákladný vlak a strážili ich desiaty vojaci. Zaobchádzali s nimi ako s „kriminálnikmi“, takže ktokoľvek sa pokúsil o útek, bol zbitý.

Po trojdňovej ceste dorazili do Tientsinu, kde bolo asi tisíc kórejských žien v národnom kroji. V skupinách po pätnásť boli odvezené na rôzne miesta. Z Bok Silinej skupiny polovica doprevádzala vojakov a jej polovica bola umiestnená v čínskom dome v izbách s rozlohou asi päť metrov štvorcových s podlahou z udupanej zeme pokrytej trstinovými rohožami. Izby boli oddelené slamenými rohožami a za nimi museli obsluhovať vojakov.

Rovnako ako iné panny, Bok Sil vzdorovala zo všetkých síl, no bola násilne deflorovaná. Skončila zakrvavená a z príľahlých izieb bolo počuť výkriky. Po traume z prvej noci celá skupina uvažovala o samovražde a dve z nich sa obesili v izbách. Ostatné, vrátane Bok Sil, sa podvolili osudu.

Každý týždeň mali zdravotné prehliadky. Jedli v armádnej kuchyni z riadov, ktoré im doniesli vojaci z opustených čínskych domov. Museli obslúžiť tridsať až štyridsať mužov denne, pričom najviac ich chodilo v nedeľu. Stanica bola umiestnená blízko bojovej línie a raz po výbuchu bomby zranil šrapnel Bok Silinu nohu. Trvalo šesť mesiacov, kým sa jej rana zahojila, ale musela sa vrátiť do práce už po štyroch.

Nikdy nestratila nádej na únik. Šanca naň bola mizivá, keďže ich po samovraždách strážili ešte viac. Avšak ku koncu vojny jej a dvom ďalším ženám jeden kórejský prekladateľ pre kempeitai pomohol utiecť, keď ich naložil na vlak a sprevádzal ich vo svojej uniforme jednotiek kempeitai. Došli až do Pchjonjangu, kde ich zastihol koniec vojny.

Od svojich tridsiatich štyroch rokov žila Bok Sil s jedným mužom. No napokon pred ním nedokázala zatajiť svoju minulosť a keďže nemohla mať deti, našla preňho náhradu a opustila ho. V posledných rokoch žije zo skromných sociálnych dávok. Nazdáva sa, že by snád' bolo bývalo lepšie, keby bola bývala umrela počas vojny. Spytuje sa, prečo Japonci podobne nedonútili

japonské ženy k takejto službe a ako by sa cítili, keby nejaký iný národ pochytil ich ženy.

(citované v Hicks, 1994, str. 49-50)

Yi Sang Ok:

Yi Sang Ok sa narodila v Inchone vo veľkej rodine nezávislých roľníkov. Do školy začala chodiť ako osemročná, no starší brat jej zabránil v pokračovaní, lebo vraj dievčatá nepotrebujú chodiť do školy. A tak utiekla z domu a potom bývala u tety v Soule. Keď bola o niečo staršia začala príležitostne chodiť do práce ako slúžka. Keď mala štrnásť, pracovala pre Kima Un Sika, ktorý podľa všetkého prevádzkoval akúsi pracovnú agentúru pre dievčatá, keďže ich často posielal na rôzne miesta. Istého dňa jeden jeho zamestnanec ponúkol Sang Ok, že jej nájde prácu v Japonsku. Myšlienka sa jej zapáčila, a tak sa podľa jeho inštrukcií s ďalšími dvadsiatimi dievčatami nalodila na kompu v Pusane, ktorá ich mala odvieť do práce v jednej továrni na kefy. Ona bola najmladšia.

Po asi týždni v Šimonoseki, nastúpili na loď a asi mesiac sa plavili cez Yap a Saipan na ostrov Palau. Tam Sang Ok a jej spoločníčky vzali nákladným autom do stanice útechy prevádzkovanú japonským párom, ktorá bola umiestnená v jednej dlhej budove kasární. Bolo tam dvadsať izieb bez prikrývok či matracov len s rohožami z akejsi rastliny.

Vojaci začali prichádzať okolo štvrtej alebo piatej popoludní. Keď sa pokúsila odmietnuť službu, bola zbitá tak surovo, že sa jej permanentne poškodil sluch. Tiež ju bodli bajonetom. Manažérsky pár mal kanceláriu pri vchode, kde vojaci platili. Sang Ok nemala tušenia, aké boli ceny, keďže dostávala len fixnú sumu 30 jenov za mesiac. Muži si priniesli vlastné kondómy a ženy navštevovali vojenského lekára raz za týždeň.

Sang Ok ostala na Palau až do veku dvadsaťtri rokov. Potom ju a jej spoločníčky donútili ťažké boje uniknúť hlboko do džungle, kde museli prežiť na jedlých rastlinách, hadoch a žabách. Napokon ich zhromaždili americké jednotky a poslali ich domov cez Singapur. Sang Ok nemohla vypátrať svoju

rodinu, no žila spolu s jedným o desať rokov starším vdoucom a vychovala tri nevlastné deti. Za posledných pár rokov umreli jej de facto manžel i jej nevlastný syn a žije zo sociálnej dávky a občasných opatrovateľských brigád.

(citované v Hicks, 1994, str. 50-51)

Jan Ruff:

Jedna z obetí v prípade Semarang, Jan Ruff, ponúkla verejnosti sugestívnu výpoveď o svojich zážitkoch. Je jednou z mála nekórejských žien, ktoré hovorili o svojej traume. Jej prípad nebol citovaný počas holandských vojnových procesov, pretože vtedy už opustila Indonéziu. Keďže mala obžaloba dostatok svedkov, nezavolali ju svedčiť. Oproti svedkom z procesu, ktorí ponúkli dôkazy anonymne, Jan Ruff sa rozhodla poskytnúť verejné svedectvo na podporu ázijských žien v kampani za nápravu od Japonska.

Onedlho po vojne sa vydala za Angličana a od roku 1960 žije v Adelaide v Austrálii. Svoje zážitky tajila pred všetkými až na manžela. Rozhodla sa vyjsť s pravdou von, keď sa dozvedela, že ázijské ženy začali hovoriť:

„Keď som si prečítala ich príbehy a videla som ich v televízii, vedela som, že chcú, aby sa ozvala i žena zo západu.“

Začala tým, že dala prečítať svojim dvom dcéram kópie zošita s jej zápiskami. Boli v ňom detailne opísané jej zážitky ako obeť vojnového znásilnenia.

Deviateho decembra 1992 vo verejnom auditóriu v Tokiu vyrozprávala Jan Ruff prvýkrát svoj príbeh svetu. Táto verejná udalosť bola zorganizovaná Asociáciou japonských právnikov, Holandskou nadáciou pre čestné dlhy a rôznymi zainteresovanými občianskymi združeniami. Zúčastnili sa tiež Severná a Južná Kórea, Čína, Taiwan a Filipíny, každý štát po jednej zástupkyňi. V porovnaní s výpoveďami ázijských žien Jan Ruff poskytla viac detailov o násilných spôsoboch zhromažďovania a „krotenia“ žien. Stručnejšie spovede ázijských žien potvrdili prevahu takých metód. Na druhej strane Ruff skoro vôbec nehovorila o chode stanice útechy. Možno bola dôvodom relatívna

krátkosť a traumatická intenzita jej súženia. Tie však ovplyvnili jej následný život do miery porovnateľnej so zážitkami mnohých iných žien útechy.

Vo februári 1944 Jan internovala už skoro dva roky v Ambarawskom tábore číslo šesť spolu s matkou a dvomi mladšími sestrami. Mala dvadsať jeden. Jedného dňa, keď sa vracala do kasárni z táborovej služby, bolo jej prikázané priradiť sa k ostatným slobodným dievčatám vo veku sedemnásť a viac. Dievčatá sa obávali výsledku inšpekcie skupinou japonských vojakov, ktorí „pochodovali hore-dole, uškŕňali sa, ukazovali prstom a dotýkali sa“ ich. Nakoniec boli všetky až na desať, vrátane Jan, poslané preč. Prikázali im zbaliť si malý vak a nastúpiť do nákladných áut čakajúcich pri bráne. Pod dohľadom strážnikov si Jan zbalila Bibliu, knihu modlitieb a krucifix pre spirituálnu podporu. Janine táborové spoločníčky sa pokúsili zabrániť odvozu dievčat, ale bolo to márne. K desiatim dievčatám sa pridalo ešte šesť z príslušného tábora.

Keď dorazili do Semarangu, Jan bola medzi siedmimi, ktoré doviedol dôstojník do jedného veľkého domu. Nespomína žiadne zo známych mien štyroch armádnych bordelov v Semarangu, lebo ho poznala len ako Dom siedmich morí, ale podľa opisu mohlo ísť o klub Shoko. Každé dievča bolo odvedené do vlastnej spálne, no v tú prvú noc sa stretli v jednej veľkej posteli a modlili sa. Boli príliš vydesené, aby spali. Nik ich v tú noc nevyrušil.

Nasledujúci deň boli zhromaždené v obývačke a boli im vysvetlené ich povinnosti a tresty za pokusy o útek. Keď dievčatá protestovali, že by radšej umreli, než by sa podvolili takému osudu, Japonci im povedali, že sú bezbranné zajatkyne a ak neposlúchnu, budú trpieť ich rodiny. Nasledujúci deň sa predná izba premenila na recepciu a potom sa dievčatá odfotili. Snažili sa tváriť čo najviac odpudivo. Jedna Japonka prišla pomôcť s prípravami a vzbudila v dievčatách iskierku nádeje, že snád' bude sympatizovať s ich situáciou. No sympatie sa od nej nedočkali. V tú noc boli dievčatá paralyzované strachom, ktorý, ako Jan hovorí, ju nikdy úplne neopustil. Hovorí: „Niekedy sa vráti so zvláštnou intenzitou, ktorá spaľuje všetky končatiny.“ Skupina sa spolu modlila, kým jednu po druhej neodvliekli do

spáľní bojujúc a kopajúc. Jan sa skryla pod jedáľenský stôl, no vytiahol ju „veľký, tučný a plešatý“ dôstojník, ktorého poznala pod menom Mihaši:

„Kopla som ho do holení a on tam len stál a rehotal sa. Moje bojovanie, kopanie, nariekanie a protestovanie nič nezmohli. Kričala som „Nie, nie“ a potom po indonézsky „Djangan, djangan“. Odvliekol ma do mojej spálne, zatiaľčo som s ním naďalej bojovala.“

Vytasil svoj meč a prechádzal jeho hrotom po jej tele. Padla na kolená prosiac Boha o odpustenie jej hriechov.

„Mihaši mi roztrhol šaty. Ako som tam ležala nahá na posteli, pomaly prechádzal mečom po mojom tele hore-dole, hore-dole. Cítila som studenú oceľ na svojej koži, keď prechádzal mečom po mojom hrdle, prsiach, bruchu a nohách. Hral sa so mnou ako mačka s bezbrannou myšou. Potom sa začal vyzliekať. Vrhol sa na mňa a priklincoval ma k posteli svojím telom. Snažila som sa s ním bojovať, kopnúť ho či poškriabať, ale bol príliš silný. Slzy mi tiekli po tvári, keď ma znásilňoval. Zdalo sa mi, že nikdy neprestane. Pre mňa bolo toto brutálne neľudské znásilnenie horšie ako smrť.“

Keď odišiel, utekala do kúpeľne „zmyť všetku špinu, hanbu a bolesť zo svojho tela“. Ostatné dievčatá robili to isté.

„Umývali sme sa, ako keby to mohlo zmyť všetko, čo sa nám stalo. Rozhodla som sa neísť späť do jedálne a skryla som sa. Skryla som sa v izbe na zadnej verande. Triasla som sa od strachu na celom tele s myšlienkou, že tým nemôžem prejsť ešte raz.“

Po chvíli sa priblížili nahnevané hlasy a kroky a bola som vytiahnutá z úkrytu. Noc sa ešte neskončila, ďalší Japonci čakali. Teror sa opäť začal. Nikdy som si dovedy neuvedomila, že utrpenie môže byť takéto intenzívne. A toto bol len začiatok.“

Janina práca bola obsluhovať dôstojníkov, ktorí len čisto teoreticky vyhl'adávali pôžitok večer:

„Cez deň sme mali byť v bezpečí, aj keď bol dom vždy plný Japoncov, ktorí prichádzali a odchádzali, rozprávali sa a prezerali si nás od hlavy po päty. A tak sme boli často znásilnené i počas dňa. Hneď ako sa zotmelo, dom sa „otvoril“ a hrozný strach zachvátil moje telo. Každú noc som sa snažila skryť na iné miesto, ale vždy ma našli a po krutej bitke ma odvliekli do izby.“

Neúspešne sa pokúsila urobiť neatraktívnu, no to jej len pridalo na erotickej príťažlivosti:

„Jedno ráno som sa rozhodla úplne si ostrihať vlasy, aby som bola čo najmenej príťažlivá. Ostrihala som sa skoro dohola, mysliac si, že takto sa nebudem nikomu páčiť. No nepomohlo mi to ani trochu. Chýr, že si jedno dievča ostrihalo vlasy, sa rozšírila a stala sa zo mňa kuriozita.“

Reakcia „klientov“ na správanie ich obetí sa nedala predvídať. Jan rozprávala, že každý raz, keď ju Japonec znásilnil, snažila sa s ním bojovať. Silno ich udierala, búchala, kopala a škriabala a často Japoncov zranila. Možno sa domnievať, že tak isto ako prvý útočník Mihaši mnohí klienti preferovali takúto sadomasochistickú drámu na vymámenie poddajnosti – niečo, čoho si mohli byť ázijské ženy vedomé viac. Napokon Ruff varovali, že ak bude naďalej bojovať, „pošlú ju do mestského bordelu pre vojakov, kde sú domáce dievčatá a kde sú podmienky omnoho horšie“. Hrozba sa však nikdy nevyplnila.

Jan si čoskoro uvedomila, že všetci od manažérky po doktora boli súčasťou systému útechy:

„Jedného dňa prišiel do domu japonský lekár. Hneď som si myslela, že by nám mohol pomôcť. Veď doktor s nami bude mať určite súcit. Požiadala som o možnosť s ním hovoriť, no nejavil známky ani záujmu, ani súcitu, ani ospravedlnenia. Namiesto toho ma v deň jeho prvej návštevy znásilnil.“

Nielen znásilnenie ale i exhibicionizmus patril medzi doktorove záľuby:

„Pár dní pred doktorovou návštevou sa v jednej z izieb na zadnej verande rozložilo gynekologické zariadenie. Odvtedy sme mali byť vyšetrované kvôli

možným chorobám. Vždy, keď k nám lekár prišiel, znásilnil ma cez deň. Dvere do lekárovej ošetrovne boli vždy otvorené a, aby nás ešte viac ponížil, hocikto sa mohol prizeriť, keď nás vyšetruval. Poníženie bolo neznesiteľné...

Ešte viac úzkosti na zachvátilo, keď som zistila, že som tehotná. Bola som úplne zhrozená. Ako by som mohla porodiť a ľúbiť dieťa počaté v takomto horore? Dievčatá mi poskytli hlbokú podporu a odporučili mi povedať našej japonskej strážkyni, že som tehotná. Zdôverila som sa jej a ako odpoveď mi podala flašku plnú tabletiiek. Nemohla som zabiť plod, ani takýto. Bol by to smrteľný hriech. Odmietla som. Napokon mi však boli násilím tabletky podané a čoskoro na to som potratila.“

Jeden vynaliezavý spôsob, akým sa snažili dievčatá aspoň spomaliť nápor služby, bolo nabádanie dôstojníkov, aby s nimi hrali karty ako forma dodatkovej zábavy v stanici útechy. Jeden dôstojník s nimi sympatizoval a aktívne spolupracoval v hraní kariet celé hodiny, aby zdržiaval ostatných:

„Každá minúta zdržiavania bola dôležitá, pretože hneď ako jeden dôstojník s nami skončil, ďalší čakal v rade.“

Ruff bola nakoniec prepustená a prevezená do tábora Kota Paris s ostatnými väzenkyňami, kde stretli svoje rodiny. Odhaduje, že boli v bordeli aspoň tri mesiace, čo zodpovedá s výpoveďami ostatných holandských svedkov. Hovorí, že počas tých troch mesiacov:

„Všetko mi vzali, moje sebavedomie, moju dôstojnosť, moju slobodu, môj majetok, moju rodinu. No jednu vec mi však nikdy nemohli zobrať. Moju vieru a lásku v Boha... Bola to práve moja hlboká viera v Boha, ktorá mi pomohla prežiť to utrpenie v brutálnych, surových rukách Japoncov. Odpustila som Japoncom za to, čo mi urobili, ale nikdy na to nezabudnem.“

Predtým, ako sa Ruff dostala do tábora, zložila predbežný sľub, aby sa stala mníškou. Podľa cirkvi jej zážitky však znemožnili stať sa ňou, i keď ani raz sa dobrovoľne nepoddala svojmu osudu. Neskôr sa vydala a trikrát potratila. Dieťa dokázala donosiť až po rozsiahlej nápravnej operácii. Jeden z doživotných následkov jej skúsenosti je, že obyčajný akt uloženia sa ku

spánku večer v nej vyvoláva strach. Dokonca nebola nikdy schopná si úplne užiť styk s manželom – fakt, ktorý trpko ľutuje.

(citované v Hicks, 1994, str. 61-65)

Kim Hak Sun:

Kim Hak Sun nebola ženou útechy dlho a ani jej zážitky nie sú veľmi rôznorodé. Napriek tomu si zasluhuje ospravedlnenie a kompenzáciu. Narodila sa v Mančúrii, kam jej rodičia utiekli po kórejskej vzbure v 1919. Keď jej otec umrel, jej matka sa opäť vydala a vrátili sa do Kórei. Hak Sun nevychádzala s nevlastným otcom a často utekala z domu. Keď mala štrnásť, dali ju do školy v Pchjongjangu, aby sa z nej stala kisaeng, tradičná kórejská zabávačka podobná japonskej gejši. Učila sa inštrumentálnu hudbu, spev, kaligrafiu a etiketu. Jej poplatky pokryl majster pre kisaeng, ktorý ju adoptoval spolu s ďalšími dievčatami.

Školu skončila v sedemnástich, ale keďže ešte nemohla dva roky pracovať, jej nevlastný otec ju vzal spolu s ďalším dievčaťom do Pekingu v 1939 s nádejou, že tu nájde lepšiu prácu ako doma. Boli ako mnohé iné: „remeslo nasleduje zástavu“. Svedectvá sa líšia, akým spôsobom sa dievčatá dostali pod kontrolu japonskej armády, ale ich cestu do Číny už musela schváliť armáda. V každom prípade, dievčatá boli oddelené od ich nevlastného otca a cez noc boli odvezené vojakmi nákladným autom do opusteného čínskeho domu. Tam ich vyzliekli a znásilnili. Po tomto „skrotení“ boli umiestnené spolu s tromi inými kórejskými dievčatami do opatery kórejsky hovoriacej ženy. Tá im dala japonské mená, Hak Sun sa stala Aiko. Ich pôvodná stanica útechy bola v Tiehbichene, ale ženy pravidelne nasledovali vojakov blízko frontu.

Ženy neboli platené, dostávali len minimum šiat a jedla. Hak Sun musela poskytovať nielen sexuálne služby, ale i spev a tanec, najmä pred útokmi. Rovnako ako v iných zaznamenaných prípadoch, ženy boli nútené sledovať dekapitáciu čínskych „špiónov“ – pravdepodobne aj na ich zastrašenie. Hak Sun neprepustili, ani keď ochorela na tuberkulózu. Zachránil ju napokon jeden

Kórejec s loďou, ktorý obchodoval so zlatými a striebornými mincami – profitujúci biznis v čase chaosu dostupných mien. Raz sa zastavil v stanici a uniesol ju do svojej záložne vo francúzskej koncesii Šanghaja. Tam sa vzali. Ku koncu vojny mali syna a dcéru. Hak Sun spomína i na to, ako počúvala Kim Kooa, ktorý bol na čele provizórnej kórejskej vlády, a hovoril o jeho nádeji na budúcnosť pre kórejských občanov. Neskôr ho muži kórejského prezidenta Syngmana Rheea prenasledovali domov a zavraždili ho. Hak Sun bola tiež na nejaký čas uväznená spolu s ďalšími Severokórejcami.

Jej manžel živil svoju rodinu tým, že sa stal armádnym dodávateľom. Ich vzťah sa pokazil. Keď sa opil, vyčítal jej minulosť ženy útechy a pripomínal jej, že bez neho by bola dávno mŕtva. Napokon umrel po Kórejskej vojne v stavebnej nehode. Aj jej dcéra umrela na cholera. Už sa nechcela znovu vydať, lebo sa bála ďalšieho pohrdania. Živila sa obchodovaním v rôznych častiach krajiny. Jej posledná rodinná zodpovednosť sa vytratila, keď sa jej desaťročný syn utopil počas plaveckého nešťastia.

Hak Sun vždy tvrdila, že jej hlavný cieľ nie je finančná kompenzácia, ale odhalenie tak dlho zakrývanej pravdy. Dokonca uvažovala nad samovraždou v cisárovej prítomnosti, aby tento cieľ dosiahla. Kórejské a japonské ženské združenia jej poskytli právne rady a pripravili súdny prípad ako praktickú alternatívu.

(citované v Hicks, 1994, str. 188-190)